

עת"א 52426/07/17 - אולג אמירמוב, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 52426-07-17 אמירמוב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר אולג אמירמוב,
נגד
המשיבים 1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר לשינוי קטגוריה וליציאה לחופשות.

נימוקי העתירה

- העותר מתפקד באופן חיובי, התנהגותו טובה בסה"כ. תפקד כאסיר עבודה. השתתף בקבוצה טיפולית למכורים לאלכוהול.
 - העותר ריצה עד כה 10 מתוך 14 שנות המאסר שנגזרו עליו.
 - החופשה הינה עבור האסיר "אור בקצה המנהרה" ויש בה משום תמריץ עז לשיקום וכן לנטרל לחצים.
 - הסירוב לשלב את העותר בסבב חופשות משפיע לרעה על סיכויי לשחרור על תנאי.
 - שלילת החופשות איננה פרופורציונלית ואיננה צודקת.
- העותר - אסיר פלילי, מרצה עונש מאסר של 14 שנה, לאחר שהורשע בעבירות של אונס בכח ובאיומים, בעילה שלא כחוק, מעשה מגונה בכח וחבלה גופנית חמורה. מועד תחילת ריצוי העונש 16/7/07. מועד סיום ריצוי מלוא העונש - 15/7/21. מסווג לקטגוריה א'.

כתב התשובה

- העותר הינו אסיר בעל רקע התמכרותי לאלכוהול, הורשע בעבירות אלימות ומין קשות ביותר. מוגדר כ"פרופיל אלמ"ב" בשל מידע חסוי המצביע על מסוכנות.
- חוות דעת אלמ"ב שנערכו בעניינו במרוצת השנים בהן הוא מרצה את עונשו, מצביעות על אדם כוחני בעל צרכי שליטה מוגברים וקושי בדחיית סיפוקים. התנהגותו גם בזמן ביצוע העבירות וגם בתקופת המאסר מצביעות על חוסר גבולות, ריכוז עצמי ועיוותי חשיבה.

עמוד 1

- העותר משולב בטיפול גמילה מאלכוהול. החל מחודש ספטמבר 2017, שולב במחלקה טיפולית לעברייני מין בבית סוהר חרמון.
- חוות דעת מב"ן מציינת כי עמדתו של העותר הינה ראשונית, תשובותיו עדיין מגמתיות ומניפולטיביות. אולם, יחד עם זאת, הוא מבטא נכונות לעבור הליך טיפולי בתחום עבירות המין. לכן שולב במחלקת "מפנה". לפיכך, נקבע כי רמת המסוכנות המינית לטווח הקצר בלבד פוחתת. מב"ן מציינת בחוות הדעת כי קביעתה זו מתייחסת אך ורק להיבט של מסוכנות מינית.
- ועדת אלמ"ב קובעת כי העותר מתקשה לקבל את הגדרתו כפרופיל אלמ"ב ומתקשה לקבל את התהליכים. ועדת אלמ"ב קובעת כי לאור מכלול הנתונים שעמדו בפניה - רמת מסוכנותו גבוהה ואין הם ממליצים על חופשה, התייחדויות ושחרור מוקדם.
- גורמי הטיפול בכלא מתרשמים כי אמנם העותר מצוי בתהליכים טיפוליים, אולם מתקשה להפנים אותם, משליך אחריות על גורמים חיצוניים לסיטואציות בעייתיות בחייו.
- משטרת ישראל מתנגדת לאור מסוכנותו ובהעדר המלצת גורמי טיפול.

דין

בפני גורמי הטיפול עמדה חוות דעת מב"ן שקבעה כי לטווח הקצר מסוכנותו המינית של העותר נמוכה ועל כן ניתן לאשר לו חופשה בתנאים.

עיון בחוות דעת אלמ"ב מעלה כי היא אינה כה חיובית, כנטען. התרשמות מב"ן היא מנבדק בעל קווי אישיות אנטיסוציאליים והתמכרותיים - מחובר לחלקים האלה. בבדיקה קודמת התקשה לדבר על עצמו כעל "עברייני מין". כיום מצוי במחלקת "מפנה", לאחר שסיים טיפול במחלקת גמילה.

ביחסו לעבירות המין, עמדתו ראשונית, נראה עדיין כי תשובותיו מגמתיות ומניפולטיביות. יחד עם זאת, מבטא נכונות לעבור תהליך טיפולי בתחום של עבירות מין. מב"ן סבור כי כל עוד העותר שוהה במחלקת "מפנה" - רמת המסוכנות המינית לטווח קצר בתנאי חופשה מגבילים, פוחתת. עוד מציינת חוות דעת מב"ן **"יודגש כי ההתייחסות הינה אך ורק לנושא של מסוכנות מאלימות כללית/אלמ"ב וכו"**. חוות דעת אלמ"ב איננה מתיימרת לקבוע בשאלת המסוכנות הנובעת מהאסיר באופן כללי אלא רק בהיבט הצר של עבירות מין כפי שפירטה.

מול חוות דעת זו של מב"ן עומדת חוות דעת ועדת אלמ"ב, אשר דנה בעניינו מס' פעמים. הוועדה מפרטת את התהליך שעבר העותר במהלך מאסרו.

בפני ועדת אלמ"ב הונחו גם חוות דעת גורמי הטיפול בכלא המעידות על מטופל בעל קשיים ניכרים להתמסר בתחילת התהליך, בהדרגה לומד לשתף פעולה ולהביא, ולו בזירות, מעולמו הפנימי, אך עדיין משליך אחריות לסיטואציות בעייתיות בחייו על גורמים חיצוניים.

בקשתו להתייחד עם אשתו לא אושרה על ידי הוועדה, בשל הרושם כי מדובר באסיר כוחני, חסר גבולות, אשר עלול

לסכן את בת זוגו במהלך ההתייחדויות. חברי ועדת אלמ"ב התרשמו שאמנם העותר משתלב בתהליכים טיפוליים, אך מתקשה להפנים אותם. משליך אחריות על גורמים חיצוניים לסיטואציות בעייתיות בחייו. ניכרים עיוותי חשיבה, חוסר יכולת לקבל את המציאות וניסיון לכפות את עמדותיו על הסביבה. מכחיש כל אלימות במשפחה ולא מוכן לכל תהליך ולו ראשוני של חקירה פנימית לגבי התנהלותו המשפחתית במהלך חייו. חברי הוועדה מוצאים, גם ממכלול הנתונים העומדים בפניה, כי רמת מסוכנותו של האסיר גבוהה ועל כן לא ממליצים על חופשה, התייחדות או שחרור מוקדם.

עיינתי בדוח הסודי של ועדת אלמ"ב מיום 21/11/17. העובדות המפורטות שם יש בהן כדי להצביע ביתר שאת על מסוכנותו של העותר וכי ללא טיפול מעמיק ואינטנסיבי של האסיר בתחום האלמ"ב ברמת הסיכון תישאר גבוהה.

גורמי הטיפול אינם ממליצים על חופשה.

משטרת ישראל מתנגדת מתנגדת אף היא.

חוות הדעת הגלויה והחסויה של אלמ"ב מצדיקות את סיווגו של העותר לקטגוריה א'.

סעיף ה' של פרק ב' ל"פקנ"צ החופשות" מתווה את העקרונות לסיווגו של אסיר לצורך מתן חופשה.

סעיף ז' לפקודה קובע כי לאסיר המסווג לקטגוריה א' תינתן חופשה, רק מטעמים מיוחדים ורק באישור מפקד המחוז.

סעיף יא' - "סיווג אסירים לצורך יציאה לחופשה" קובע כי **"אסיר שנדון... בגין עבירת אלימות במשפחה או שיש לגביו חשד כי עבר עבירת אלימות במשפחה יסווג על פי העקרונות הכלליים האמורים בסעיף ה' לאחת מהקטגוריות"**. אחת מהקטגוריות היא:

קטגוריה א' - אסירים שאין להוציאם לחופשה משיקולים של סכנה לשלום הציבור או לביטחון המדינה.

לא מצאתי כי נפל פגם בסיווגו של העותר לקטגוריה א'. בפני הגורם המחליט עמדו חוות דעת ומכלול שיקולים אותם שקל ובסופם הגיע למסקנה כי העותר ימשיך להיות מסווג לקטגוריה א' המונעת חופשות. הגורם המחליט בחר להעדיף את עמדת והמלצת ועדת אלמ"ב, גורמי הטיפול בכלא ומשטרת ישראל על פני חו"ד מב"ן. הדבר נתון לשיקול דעתו של הגורם המנהלי המחליט ואין חוסר סבירות בהפעלת שיקול הדעת.

בהעדר פגם בהליך ובהחלטה המנהלית, אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, כ"ג כסלו תשע"ח, 11 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.

